

OBSERWACJE NAD LOKALIZACJĄ I PATOGENICZNOŚCIĄ
HAEMOBAPHES DICERAUS WILSON, 1917 (COPEPODA:
LERNAEOCERIDAE) W JAMIE SKRZELOWEJ
THERAGRA CHALCOGRAMMA (PALLAS) *

JADWIGA GRABDA

Zakład Chorób Ryb i Parazytologii AR, Szczecin

Haemobaphes diceraus jest pasożytem jamy skrzelowej mintaja (*Theragra chalcogramma*), pacyficznej ryby dorszowatej. Znaleziono go w 27% badanych ryb po 1-2 osobników w jednej rybie.

Jest to duży pasożyt o charakterystycznej budowie. Przednia część jego tułowia, tzw. „szyjka”, jest bardzo cienka i długa (ponad 40 mm). Przebiega ona wewnątrz naczynia skrzelowego doprowadzającego, dochodzi do pnia tętniczego i do opuszki tętniczej, docierając do dna opuszki. Głowa pasożyta często zagłębia się w zastawce serca. Z łuków skrzelowych zwisa między płatkami skrzelowymi tylna część ciała, esowato wygięta.

Pasożyt stanowi duży zator w naczyniach skrzelowych, utrudniający przepływ krwi. Sztywna kutikula, pokrywająca ciało pasożyta, powoduje rozległe uszkodzenia błony wewnętrznej naczyń krwionośnych. Upośledzona jest również funkcja zastawek serca na skutek tkwiących w nich głowach pasożytów. W miejscu uczepu pasożyta występuje atrofia płatków skrzelowych. W sumie krążenie skrzelowe ryby i procesy oddechowe są znacznie upośledzone.

Przedyskutowano również przynależność gatunkową *H. theragrae* Yamaguti, 1939, i *H. enodis?* Gusev, 1951, i wyrażono przypuszczenie, że wymienione gatunki są synonimami *H. diceraus* Wilson, 1917.

Adres autorki:

71-550 Szczecin, Kazimierza Królewicza 4

* Praca in extenso ukazała się w *Acta Ichthyologica et Piscatoria*, 5, 2: 1975.

OBSERVATIONS ON LOCALIZATION AND PATHOGENIC NATURE
OF *HAEMOBAPHES DICERAUS* WILSON, 1917 (COPEPODA: LERNAEOCERIDAE)
IN THE GILL CAVITY OF *THERAGRA CHALCOGRAMMA* (PALLAS) *

by

J. GRABDA

Haemobaphes diceraus is a parasite dwelling in the gill cavity of *Theragra chalcogramma*, a Pacific gadid. 1 to 2 specimens per fish were found in 27% of fishes examined.

H. diceraus is a large organism with a characteristic morphology. The anterior part of the thorax, the so-called "neck" is very thin and elongated (over 40 mm long). It penetrates the gill artery, reaches the truncus arteriosus and the bottom of the bulbus arteriosus. The parasite's head often penetrates the heart valve. An S-shaped posterior part of the parasite protrudes beyond the gill archs between the gill lobes.

The parasite forms a large embolus within the blood vessels, the circulation thus being disturbed. A rigid cuticle covering the copepod body damages vast parts of the blood vessel internal membrane. The functioning of heart valves is also impaired due to penetration by the parasites' heads. An atrophy of gill lobes follows the parasitic invasion in places of attachment. The gill blood circulation and respiration processes are significantly deteriorated.

The specific affiliations of *H. theragrae* Yamaguti, 1939, and *H. enodis?* Gusev, 1951, have also been discussed; it is presumed that the two species mentioned are the synonyms of *H. diceraus* Wilson, 1917.

* Summary of the paper published in *Acta Ichthyologica et Piscatoria*, 5, 2: 1975.